

Rhizoctonia-bestrijding in schorseneren

R. Meier, PAGV
projectnr. 34.3.03

Doel

Vooraf in het gebied Vredepeel en omstreken ondervindt de teelt van schorseneren steeds meer hinder van een aantasting door *Rhizoctonia solani*. De schimmel tast de plant meestal aan op het grensvlak bodem – lucht, waarna het loof afsterft en de schorseneer wegroet.

In binnenlandse en buitenlandse literatuur zijn geen gegevens te vinden over *Rhizoctonia*-bestrijding in schorseneren. Des te meer is er bekend over *Rhizoctonia solani* in aardappelen en de bestrijdingsmogelijkheden van deze ziekte. Of één van deze bestrijdingsmethoden ook effectief is in schorseneren werd onderzocht in een proef aangelegd in Vredepeel en IJsselsteyn.

Proefopzet/methode

Mede aan de hand van resultaten verkregen uit bestrijdingsmiddelenonderzoek tegen *Rhizoctonia* in aardappel zijn de middelen pencycuron (Moncereen), tolclofos-methyl (Rizolex) en mepronil (Basitac) toegepast in één of twee doseringen. De fungiciden zijn voor het zaaien over de

grond verspoten en daarna direct ingefreesd (circa 10 cm).

Daar op de proefvelden een verloop van infectiedruk in de grond te verwachten was, zijn de behandelingen in een blokkenproef in zesvoud aangelegd.

Waarnemingen en resultaten

In de proef van 1984 trad een zware aantasting door aaltjes op. Dit veroorzaakte een onregelmatige gewasstand zodat het niet mogelijk was via tellingen en opbrengstbepalingen het bestrijdingseffect van de beproefde fungiciden te bepalen. In het veld was wel op het oog zichtbaar, dat de onbehandelde veldjes meer plekken met door *Rhizoctonia* aangetaste planten vertoonden, dan de behandelde veldjes.

In de proef van 1985 is op 4 juni en op 4 oktober het aantal planten per netto veldje bepaald. Op 14 augustus is beoordeeld op *Rhizoctonia* aantasting.

In de eerste drie herhalingen kwam veel aantasting voor, terwijl in de laatste drie herhalingen nauwelijks sprake is van ziekte. Om een beter inzicht te krijgen in het bedrijfseffect van de fungiciden, zijn de herhalingen in twee groepen verdeeld en is het percentage overgebleven planten voor elke groep apart berekend.

Bij de beoordeling op aantasting in het veld lijkt Moncereen (20 kg/ha) een goed bestrijdingseffect te hebben op *Rhizoctonia solani*. Bekijkt men echter het percentage planten dat is overgebleven, dan kan er nauwelijks van een positief bestrijdingseffect gesproken worden. De verschillen zijn niet significant (bij $p = 0,05$). Waarom er gedurende de teelt circa 50% van de planten wegvalt is niet bekend.

Tabel 217. Objecten.

middel	dosering (kg/ha)
Moncereen	20
Moncereen	10
Rizolex	30
Rizolex	15
Basitac 75%	25
onbehandeld	

Tabel 218. Aantastingsgraad per veldje en percentage (%) aantal planten op 4/10 ten opzichte van het aantal planten op 4/6-1985 per drie herhalingen.

object	dosering (kg/ha)	aantastings- graad per herhaling			*	aantastings- graad per herhaling			** %
		I	II	III		IV	V	VI	
Moncereen	20	g	l	l	41	g	g	g	43
Moncereen	10	v	m	l	34	g	m	g	42
Rizolex	30	m	m	g	40	l	g	g	43
Rizolex	15	v	v	l	38	g	v	g	50
Basitac 75%	25	v	z	l	35	g	g	g	46
onbehandeld		v	v	v	29	g	g	l	43

aantastingsgraad

g = geen ziekte l = licht m = matig v = zwaar z = zeer zwaar

$\frac{\text{aantal planten op 4/11}}{\text{aantal planten op 4/6}} \times 100\%$; totaal van herhaling I, II en III

* idem; totaal van herhaling IV, V en VI

Conclusie

Een grondbehandeling met Moncereen of Rizolex (hoogste dosering) lijkt enig bestrijdingseffect te hebben, echter niet voldoende. Een behandeling met deze dure fungiciden zal in de schorsenerenteelt pas rendabel zijn als een Rhizoctonia-aantasting bijna geheel wordt voorkomen. Het Rhizoctonia-bestrijdingsonderzoek in schorsenerenteelt zal voorlopig opgeschort worden, totdat er

meer bekend is over:

- de anastomose groep(en) van *Rhizoctonia solani*, die de schorseneren aantasten;
- de gevoeligheid van deze anastomose groep(en) voor fungiciden;
- effect op *Rhizoctonia* en de werkingsduur van Moncereen en Rizolex, indien toegepast als grondbehandeling.

De in deze proef getoetste fungiciden zijn niet toegelaten in de schorsenerenteelt.

Gebruik van kluitplanten bij knolselderij

J. Neuvel, J. Ablas, PAGV Lelystad en H.P. Versluis, ROC Westmaas

1. Proefopzet

Om na te gaan of het gebruik van kluitplanten bij de teelt van knolselderij perspectief biedt is in 1983, 1984, 1985 en 1986 onderzoek verricht op het PAGV te Lelystad en op het ROC te Westmaas.

In het onderzoek zijn opkweeksystemen met elkaar vergeleken: perspotplanten, losse planten en kluitplanten. Binnen die opzet kenden de proeven vijf aspecten: de effecten van de Quick pill, van de plantleeftijd, van de bemesting tijdens de opkweek, van de bewaring van het plantmateriaal en van beregening na het uitplanten op knolopbrengst en kwaliteit.